Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Postbus 20018 2500 EA DEN HAAG Kenmerk 2021-0000441623 Uw kenmerk

Datum 8 september 2021

Betreft Beantwoording Kamervragen leden Wuite & Van Der Werf

(beiden D66) over het artikel 'Steeds moeilijker om naar Aruba te vluchten' (herdruk) kenmerk:2021Z13692

(ingezonden op 14 juli 2021)

Hierbij bieden ik en de staatssecretaris van het ministerie van Justitie en Veiligheid de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door de leden Wuite en Van Der Werf (beiden D66) over het artikel 'Steeds moeilijker om naar Aruba te vluchten; 'we blijven het proberen'. Deze vragen werden ingezonden op 14 juli 2021, met kenmerk 2021Z13692.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops

2021Z13692 herdruk

(ingezonden 14 juli 2021)

Vragen van het lid Wuite en Van Der Werf (beiden D66) aan de staatssecretarissen van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie en Veiligheid over het artikel 'Steeds moeilijker om naar Aruba te vluchten; 'we blijven het proberen".

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'Steeds moeilijker om naar Aruba te vluchten; 'we blijven het proberen"?[1]

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat er vreemdelingen naar Venezuela uit worden gezet terwijl hun asielaanvraag of een beroep naar aanleiding van een eerder besluit nog in behandeling was? Zo nee, hoe gaat het dan wel? Zo ja, om hoeveel personen gaat dit?

Vraag 3

Deelt u de mening dat indien dit klopt, Aruba, als deelnemer en ondertekenaar van het protocol van het VN-Vluchtelingenverdrag (1951), in strijd handelt met dit verdrag? Wat is uw reactie daarop? Heeft u Aruba hierop aangesproken? Zo nee, waarom niet? Bent u dat alsnog van plan? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

Op welke manier worden vreemdelingen in Aruba op dit moment opgevangen en bijgestaan? In hoeverre is dit conform het VN-Vluchtelingenverdrag? Ziet u ruimte voor verbeteringen en zo ja, op welke wijze? In hoeverre ondersteunt Nederland Aruba hierbij? Ziet u noodzaak en/of mogelijkheden om deze steun uit te breiden en zo ja hoe? Wordt bijvoorbeeld ook gebruik gemaakt van kennis en informatie uit Nederland, zoals het Nederlandse ambtsbericht en landenbeleid over Venezuela? Indien u geen reden ziet tot extra steun, waarom niet?

Vraag 5

Wat is de stand van zaken wat betreft de vertragingen in de vergunningverlening op Aruba naar aanleiding van de COVID-19 crisis?

Vraag 6

Hoeveel vreemdelingen zitten er op dit moment in vreemdelingendetentie in Aruba? Hebben zij toegang tot juridische bijstand?

Antwoord 2 t/m 6

Het vreemdelingenbeleid van Aruba is een landsaangelegenheid. Het is aan de autoriteiten en aan de rechterlijke macht van Aruba om zich uit te laten of te beoordelen in hoeverre conform internationale regelgeving gehandeld wordt. Het kabinet is evenwel bereid om, indien Aruba kenbaar maakt daaraan behoefte te hebben, over dit onderwerp mee te denken en, voor zover gewenst, onderlinge samenwerking te stimuleren. Het ministerie van Justitie en Veiligheid en zijn

uitvoerende diensten, onder andere de IND, ondersteunen Aruba en Curaçao bij het optimaliseren van de vreemdelingenketen. Hiervoor is bij de Voorjaarsnota 2019 7,2 miljoen euro vrijgemaakt. Zoals eerder aan uw Kamer gecommuniceerd wordt Aruba onder andere ondersteund in de uitvoering van de asielprocedure.¹ Hierbij is ook kennis overgedragen over het gebruik van landeninformatie. De meeste projecten ten behoeve van het optimaliseren van de vreemdelingenketen zullen eind dit jaar afgerond worden. Het ministerie van Justitie en Veiligheid en Aruba bekijken gezamenlijk of, en zo ja, hoe de ondersteuning al dan niet op onderdelen voortgezet zou kunnen worden. Verder staat het Aruba vrij informatie uit openbare bronnen, waaronder het Algemeen Ambtsbericht Venezuela, in de asielprocedure te betrekken.

Vraag 7

Herinnert u zich de schriftelijke vragen van de leden Groothuizen en Diertens (beiden D66) over een onderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving naar de bejegening van in bewaring gestelde vreemdelingen in Curaçao en het rapport 'Veiligheid en rechtsorde in het Caribisch gebied' van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV)?[2]

Antwoord 7

Ja.

Vraag 8

Hoe staat het met de implementatie van de genomen maatregelen naar aanleiding van de aanbevelingen van de Raad voor de Rechtshandhaving naar de bejegening van in bewaring gestelde vreemdelingen in Curaçao?

Vraag 9

Hoeveel vreemdelingen zitten er momenteel in het Centrum voor Detentie en Correctie (SDKK)? Kunt u een beeld geven van de huidige situatie in de SDKK wat betreft de doorgevoerde verbeteringen in de barakken en bijvoorbeeld de toegang tot juridische bijstand?

Antwoord 8 en 9

Asiel-, opvang- en terugkeerbeleid, waaronder ook het bieden van juridische bijstand aan vreemdelingen, is ook bij Curaçao een aangelegenheid van het land zelf. Het is dan ook aan de autoriteiten van Curaçao om zich uit te laten over de situatie binnen de SDKK. Op basis van de Rijkswet Raad voor de Rechtshandhaving is het tevens aan de autoriteiten van Curaçao hoe om te gaan met de aanbevelingen uit het betreffende inspectierapport. Over het verzoek van Curaçao om aanvullende bijstand op het terrein van vreemdelingenbewaring, de toekenning invulling hiervan en de ondersteuning hiervoor door BZK, heb ik uw Kamer op meerdere momenten geïnformeerd.²³⁴⁵⁶⁷

¹ Kamerstukken, kenmerk 2019-0000466404.

² Kamerstukken, kenmerk 2019-0000466404.

³ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019-2020, nr. 1323.

⁴ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2019-2020, nr. 1954.

⁵ Kamerstukken, kenmerk 2020-0000163674.

⁶ Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2020-2021, nr. 1265.

⁷ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020-2021, nr. 875.

Vraag 10

Hoe verlopen de gesprekken binnen de Rijksministerraad (RMR) over een mogelijkheid tot een consensus-rijkswet, naar aanleiding van de aanbevelingen van de AIV en de kabinetsreactie daarop?[3]

Vraag 11

Op welke wijze zijn de vier landen van het Koninkrijk, naar aanleiding van het advies van de AIV om de waarborgfunctie van het Koninkrijk in een breder perspectief te plaatsen en de erkenning van de RMR om hiermee aan de slag te gaan[4], momenteel 'op zoek naar manieren om samenwerking op het terrein van mensenrechten, rechtszekerheid en deugdelijkheid van bestuur beter in te vullen en te structureren', in het bijzonder op het gebied van (het toezicht op) beschermings- en asielprocedures en detentieomstandigheden? Zijn hier al concrete stappen op gezet en zo ja welke? Zo nee, wanneer wordt dit verwacht?

Antwoord 10 en 11

Er is afgesproken om de gesprekken over bovenstaande onderwerpen te voeren in het kader van de uitvoering van de motie Van Raak c.s.⁸ Met het oog op deze uitvoering zijn de regeringen van Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten overeengekomen een ambtelijke werkgroep in te stellen, waarvan de start op korte termijn gepland zal worden.

- [1] Caribisch Netwerk, 20 juni 2021, "Steeds moeilijker om naar Aruba te vluchten; 'we blijven het proberen'", https://caribischnetwerk.ntr.nl/2021/06/20/steeds-moeilijker-om-naar-aruba-te-vluchten-we-blijven-het-proberen/
- [2] Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020-2021, nr. 875
- [3] Kamerstuk 35 570 IV, nr. 4.
- [4] Kamerstuk 35 570 IV, nr. 4.

⁸ Kamerstukken, 35 099 (R2114).